

vendig, og, hvis et saadant Tilfælde indtræder, maa Ministeriet aabent udtale sig herom for Rigsdagen. Der kan gives Tilfælde, hvor det er den vedkommende Ministers faste Overbeviisning, hvor det staaer aldeles klart for ham, at en Udgift bør afholdes, uden at han dog derfor paa nogen Maade erkjender, at den Sum, her fordres, er saa nødvendig, at dens Nægtelse skulde kunne foranledige en saadan Optræden overfor Rigsdagen. I saadanne Tilfælde, altsaa, hvor Udgiften nægtes ivertimod Ministerens Overbeviisning, kan det ikke nytte at ville vælte Ansvaret for Følgerne over paa ham: det moralske Ansvar herfor, og Ansvar det kan der ikke være Tale om, falder da paa dem, der have nægtet Bevillingen. Det er naturligtvis ikke noget retsligt Ansvar, der her kan gjøres gjældende; det kan jo ikke fra nogen Side være misforstaaet saaledes, som om der kunde være Tale herom. Overhovedet vil jeg bemærke, at det altid er meget paanselig at paakalde det retslige Ansvar, og at det ikke kan nytte altsfor ofte at henvise dertil.

Tscherning: Jeg vil kun bemærke, at den ærede Minister saa fuldkommen har anført, hvad jeg har meent, at jeg kun behøver at henvise dertil, og det glæder mig ganske overordentligt at have hørt en Udtalelse af den Art fra Finansministeren.

N. Sager: Ja, det glæder ogsaa mig at have hørt den Udtalelse af den ærede Finansminister om Ministeriets Ansvarlighed med Hensyn til de Udgifter, som ere nægtede af Rigsdagen; det vil maaskee snart i et andet Tilfælde faae praktisk Anvendelse. Iøvrigt skal jeg blot gjøre opmærksom paa, at hvad angaaer

selve Spørgsmaalet. — Forhandlingen er jo kommen lidt ud over den egentlige Gjenstand — da maa jeg erindre om, at, saavidt mig bekjendt, leve vi dog ikke med vore Omgivelser som vilde Indianere, der overfaldt hinanden uden mindste Varsel, og jeg gjentager, at der for mig ikke er nogensomhelst Grund til nu at paatage sig Trekroners fuldstændige Befæstningsvæsen. Jeg har derfor ikke taget i Betænkning at tilraade at nægte disse Penge, og jeg vedbliver aldeles usvækket at have den samme Mening som ved 2den Behandling.

Ordføreren: Som bekjendt, ligger den største Deel af vore Befæstninger under Landmilitæretaten; alene Christiansø og Trekroners Batteri ligge under Marinen. Om Christiansø er det blevet vedtaget ved 2den Behandling, at den skal forandres til Kjøbenhavn, og saaledes faaer den for Fremtiden ikke meget at betyde som Fæstning; Marineministeren beholder altsaa kun tilbage een lille Fæstning, og den vil han naturligtvis gjerne udstaffere saa smukt som muligt. Jeg troer imidlertid, at det vil være rigtigere at aflevere dette Batteri til Landmilitæretaten, saa kommer det under samme Bestyrelse som alle de andre Fæstningsværker i Landet, og Landmilitæretaten tager det ikke saa nøiagtigt, den er saa vant til, at den ene Fæstning mangler Et, og den anden et Andet. Jeg troer, at Landmilitæretaten ganske godt vilde kunne finde sig i, at Trekroner manglede Flydebonne, og, skjøndt det vel er sandt, at Trekroners Batteri ligger i Cøen, saa troer jeg dog ikke, at det ligger længere ude, end at Landetaten godt kan komme derover.